

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA
(GURISDIZZJONI KOSTITUZZJONALI)**

**ONOR. IMHALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO**

Seduta tad-29 ta' Novembru, 2007

Rikors Numru. 43/2005

Lawrence Bilocca

Versus

**Avukat Ġenerali tar-Repubblika u Ministru
responsabbli għall-Investimenti tal-Gvern**

F'din il-kawża, mibdija b'rikors tas-16 t'Awissu 2005, ir-rikorrent qiegħed ifittex rimedju taħt l-art. 6 tal-Konvenzjoni Ewropea għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fondamentali ["il-Konvenzjoni"] għax qiegħed iġid illi xi dispożizzjonijiet ta' l-Att ta' l-2003 dwar ir-Ristrutturar tat-Tarznari [Att XV ta' l-2003 – Kap. 466] iċaħħduh mill-jedd ta' aċċess għal qorti.

Il-fatti rilevanti seħħew hekk:

Ir-rikorrent kien impjegat mal-Korporazzjoni tat-Tarzna ta' Malta [il-Korporazzjoni]. Bis-saħħa ta' l-art. 4 ta' l-Att XV

ta' l-2003 l-impieg tar-rikorrent mal-Korporazzjoni intemm, u r-rikorrent kellu jitqies li, mill-bidu ta' l-impieg tiegħu, kien impjegat ma' waħda minn żewġ kumpanniji – fl-Att imsejha “kumpanniji ta' trasferiment” – imwaqqfa bl-istess Att. Dan l-artikolu jgħid hekk:

4. (1) Minkejja d-disposizzjonijiet ta' kull liġi oħra, kull min ikun impjegat mal-Korporazzjoni minnufih qabel ma jidhol fis-seħħ dan l-artikolu għandu jiġi trasferit ma' u jkun impjegat ta' xi waħda jew l-oħra mill-kumpanniji ta' trasferiment kif imwaqqfa b'dan l-artikolu.

(2) Il-kumpanniji ta' trasferiment għandhom jassumu d-drittijiet u l-obbligi kollha li l-Korporazzjoni [kellha], qabel ma jkun sar it-trasferiment, lejn l-impjegati trasferiti magħhom, u kull wieħed minn dawk l-impjegati għandu, għall-finijiet u l-iskopijiet kollha ta' kull liġi, jitqies li kien impjegat mal-kumpannija ta' trasferiment rispettiva sa mid-data meta kien beda l-impjeg tiegħu mal-Korporazzjoni

(3) It-trasferiment ta' l-impjegati hawn qabel imsemmija għal kull waħda mill-kumpanniji ta' trasferiment għandu jsir skond l-għażla magħmula mill-Korporazzjoni L-art. 6 ħassar l-Ordinanza ta' Emergenza dwar it-Tarzna ta' Malta [Kap. 157], l-Att dwar it-Tarzna ta' Malta (Provvediment Temporanju) [Kap. 177], u l-Att dwar it-Tarzna ta' Malta [Kap. 207], u bis-saħħa ta' l-art. 3(1) il-jeddijiet reali u personali u l-obbligazzjonijiet tal-Korporazzjoni għaddew lill-gvern.

Għalkemm l-Att għadda b'liġi fil-21 ta' Novembru 2003, u ngħata l-kunsens tal-President ta' Malta fil-25 ta' Novembru 2003, l-art. 1(2) jgħid u jrid illi l-Att jitqies li beda fis-seħħ fis-7 ta' Novembru 2003.

B'ittra tas-7 ta' Novembru 2003 miċ-*chairman* tal-Kunsill tat-Tarzna, ir-rikorrent kien mgħarraf illi l-impieg tiegħu kien trasferit għal mal-kumpannija *Industrial Projects and Services Limited* – waħda mill-kumpanniji ta' trasferiment – flok ma' *Malta Shipyards Limited*, il-kumpannija ta' trasferiment l-oħra.

Fit-13 ta' Novembru 2003 ir-rikorrent ippreżenta rikors quddiem it-Tribunal Industrijali b'talba biex dak it-tribunal, wara li jgħid illi t-temm ta' l-impieg tiegħu mal-Korporazzjoni u t-trasferiment kienu bi ksur ta' l-Att ta' l-

2002 dwar l-Impiegi u r-Relazzjonijiet Industrijali [Kap. 452], jagħtih rimedju xieraq.

L-art. 3(2) ta' l-Att XV ta' l-2003, iżda, igħid u jrid illi:

3. (2) L-azzjonijiet kollha pendenti quddiem xi qorti jew tribunal li jkunu nbdew minn jew kontra l-Korporazzjoni ...
... .. għandhom jitkomplew minn jew kontra dak l-uffiċjal pubbliku f'isem il-Gvern hekk kif il-Ministru jista' b'avviż fil-Gazzetta minn żmien għal żmien jistabbilixxi

Ir-rikorrent issa qiegħed igħid illi l-“effett kumulattiv” tad-dispożizzjonijiet ta' l-Att XV ta' l-2003 “huwa li r-rikorrent jinsab miċħud [*sic*] mid-drittijiet ċivili tiegħu fil-konfront ta' min kien jimpjegah u li huwa qiegħed jiġi pprivat mid-dritt li jipproċedi bl-azzjoni tiegħu quddiem it-Tribunal Industrijali”. Għalhekk fetaħ din il-kawża tallum u qiegħed jitlob illi din il-qorti tgħid illi d-dispożizzjonijiet imsemmija ta' l-Att XV ta' l-2003 jiksru l-jedd fundamentali mħares taħt l-art. 6 tal-Konvenzjoni u illi, għalhekk, dawk id-dispożizzjonijiet ma jiswewx.

L-intimati wiegħbu fit-8 ta' Ġunju 2006.

Il-qorti, wara li rat l-atti kollha tal-kawża u qieset is-sottomissjonijiet tal-partijiet, hija tal-fehma illi dan huwa każ fejn għandha tagħżel, kif igħid u jrid il-*proviso* għall-art. 4(2) ta' l-Att dwar il-Konvenzjoni Ewropea [Kap. 319], illi ma tinqediex bis-setgħat tagħha li tagħti rimedju taħt il-Konvenzjoni għax hija sodisfatta illi r-rikorrent għandu mezz xieraq ta' rimedju taħt il-liġi ordinarja. Fil-fatt ir-rikorrent għad jista' jikseb rimedju quddiem it-Tribunal Industrijali għax ma hu minnu xejn li ġie mcaħħad mill-access għal dak it-tribunal kif igħid fir-rikors.

Li ġara hu illi, wara li sar ir-rikors tat-13 ta' Novembru 2003 quddiem it-Tribunal Industrijali, u fil-25 ta' Novembru 2003 għadda b'liġi l-Att XV ta' l-2003 b'seħħ mis-7 ta' Novembru 2003, it-tribunal b'dikriet ta' l-4 ta' Marzu 2004 “ordna li Saviour Gauci, uffiċjali pubbliku fil-Ministeru tal-Finanzi u Affarijiet Ekonomiċi, f'isem il-Gvern, għandu jassumi l-atti ta' dan il-każ minflok il-*Malta Drydocks Corporation*”.

Saviour Gauci *nomine*, imbagħad, ressaq l-eċċezzjoni illi ma huwix kontradittur leġittimu għax kellhom jitkomplew kontra tiegħu f'isem il-gvern dawk il-kawzi biss li kienu nbdew kontra l-Korporazzjoni qabel is-7 ta' Novembru 2003, meta daħal fis-seħħ l-Att XV ta' l-2003. Li kieku

ntlaqqgħet dik l-eċċezzjoni ir-rikorrent tassew illi kien ikun jista' jgħid li kien imċaħħad minn aċċess għal qorti, għax la kien ikun jista' jkompli l-kawża kontra l-Korporazzjoni, ladarba tħassret il-liġi li waqqfitha, u lanqas kontra l-Gvern bħala s-suċċessur tal-Korporazzjoni, għax il-kawża ma kienx bdieha qabel is-7 ta' Novembru 2007.

L-eċċezzjoni ta' nuqqas ta' legittimazzjoni passiva, iżda, ma ntlaggħetx f'kawża oħra, bħal dik tar-rikorrent, quddiem it-tribunal. Billi fil-kawża l-oħra kien sar appell minn Saviour Gauci *nomine* mid-dikriet li bih kienet miċħuda l-eċċezzjoni, it-tribunal, b'dikriet tat-22 ta' Settembru 2004, iddifferixxa l-każ tar-rikorrent *sine die* sakemm jinqata' l-appell. L-appell fil-fatt inqata' fid-19 t'Ottubru 2005, u l-Qorti ta' l-Appell ċaħdet l-appell u wettqet id-deċiżjoni tat-Tribunal; b'hekk l-eċċezzjoni ta' nuqqas ta' legittimità passiva giet miċħuda u l-kawża setgħet titkompla.

Fil-fatt il-kawża tar-rikorrent quddiem it-Tribunal Industrijali giet ri-appuntata, b'dikriet tat-12 ta' Jannar 2005, għat-23 ta' Frar 2006.

Il-konklużjoni ovvja hija illi, għa' fis-16 t'Awissu 2005, meta r-rikorrent fetaħ il-kawża tallum quddiem din il-qorti, ma kien hemm xejn xi jzomm milli titkompla l-kawża tiegħu quddiem it-Tribunal Industrijali, u l-aċċess tiegħu għal dak it-tribunal baqa' miftuħ.

Billi għalhekk ir-rikorrent għadu jista' jikseb rimedju quddiem it-Tribunal Industrijali taħt il-liġi ordinarja, il-qorti, wara li rat il-*proviso* għall-art. 4(2) ta' l-Att dwar il-Konvenzjoni Ewropea [Kap. 319], tagħżel illi ma tinqediex bis-setgħat tagħha li tagħti rimedju taħt il-Konvenzjoni.

Tikkundanna lir-rikorrent iħallas l-ispejjeż kollha tal-kawża.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----